

Nieuwe dans in België

De dansante uitdaging

De nieuwe strekkingen in de dans komen de jongste jaren behoorlijk aan bod in België. Tal van buitenlandse groepen worden uitgenodigd door bij de tijdse theatercentra en boeken groot succes. Is er zoiets als een Belgisch antwoord op deze dansante uitdaging uit het buitenland?

België heeft geen echte danstraditie. Het Ballet Royal de Wallonie, het Koninklijk Ballet van Vlaanderen en natuurlijk het Ballet van de XXste Eeuw boekten destijds een drastische vooruitgang (met als gevolg het ontstaan van ettelijke dansschooltjes); de nieuwste ontwikkelingen in de dans leken echter onopgemerkt te blijven door de Belgische danswereld. Recent wagen jonge choreografen zich aan experiment en vernieuwing, veelal in het spoor van Amerikaanse, Franse of Westduitse voorbeelden, zij het dat sommigen er in slagen een persoonlijk karakter te geven aan hun werk. Een enkele uitzondering niet te na gesproken, pluist men nog het nieuwe vocabularium uit. Of men artistiek iets te vertellen heeft, moet nog blijken. Maurice Béjart (om in dit artikel binnen de landsgrenzen te blijven) verwekte destijds opschudding toen hij lichaamsdelen als de wervelkolom en het bekken uit hun fixering haalde en hun flexibiliteit gebruikte om de

mogelijkheden van het lichaam als instrument uit te breiden. Ook op esthetisch vlak trad hij een aantal taboes met de voeten. Hij haalde het klassieke ballet uit haar steriele stereotypie. Dansers waren geen poppetjes meer, maar een bundeling van atletische, esthetische, erotische, artistieke, sensibele, ... kortom alle menselijke hoedanigheden. Maar die hoedanigheden werden nog altijd opgehield, gemystificeerd, gedramatiseerd.

De nieuwe dansgeneratie zet zich daar grotendeels tegen af, maar zet anderzijds ook Béjarts vernieuwingsactiviteiten verder. Zij nemen bijvoorbeeld dagelijkse bewegingen op in hun choreografieën en stellen zich op dramatisch vlak veel dicht bij het dagelijks leven. Demystificatie van de dans interesseert hen vooral. Velen spelen in op nieuwe (of al niet meer zo nieuwe) tendensen in plastische kunsten en muziek (constructieve en geometrische kunst, repetitieve en elektronische muziek,...). Ze doen ook pogingen om de dans uit haar verband te halen door bijvoorbeeld niet meer op een klassiek podium op te treden, maar wel op pleinen, in pakhuizen, enz. of door de act door te trekken tot op het vlak van bijvoorbeeld theater en mime.

Anne Teresa
De Keersmaecker

Op het vlak van de nieuwe dans in ons land, heeft Anne Teresa De Keersmaecker een weg gebaad. Pas afgestudeerd aan de Mudra-school van Béjart, bracht zij haar eerste choreografie uit, *Asch* (1980), die zowel door de pers als door het publiek zeer positief werd ontvangen. Kort daarop ging ze in New York aan de School of Arts studeren. Daar kwam, in samenwerking met de muzikanten van Steve Reich, een choreografisch vierluik tot stand, *Fase, four movements on the music of Steve Reich* (1982). Daarin volgt De Keersmaecker haar eigen choreografische logica, weliswaar inspeland op de intrinsieke complexiteit van de muziek: op het repetitieve plan worden ingewikkelde dansconstructies aangekoppeld waarin faseverschuivingen plaats vinden, zodat zowel ritme als melodie een nieuwe kleurschakering gaan ontwikkelen. De toegepaste bewegingen zijn ontdaan van alle dramatiek, ze hebben geen enkel narratief karakter, staan voor zichzelf, zijn abstract. Het vocabularium wordt tot een minimum herleid ('dansminimalisme', te vergelijken met Minimal Art), met tot doel de intrinsieke kracht van de beweging aan het oppervlak te brengen en volledig tot zijn recht te laten komen. *Fase* wordt gedanst door Anne Teresa De Keersmaecker en Michèle Anne De Mey, ook ex-Mudra studente, met danservaringen o.m. bij Serge Keuten in Parijs. Zij verzorgt in *Fase* een perfecte uitvoering (onontbeerlijk voor dit genre choreografie!). Anne Teresa De Keersmaecker heeft nu een eigen groep gevormd waarmee zij in het komende Kaaitheater (mei '83) haar nieuwe choreografie *Rosas* zal uitbrengen.

Pierre Droulers

Pierre Droulers studeerde eveneens bij Mudra, en maakte deel uit van de groep Chandra, uit Mudra ontstaan, o.l.v. Micha Van Hoecke. Toch is ook hij vervolmaking gaan zoeken in het buitenland, o.m. in het Theaterlaboratorium van Jerzy Grotowski in Polen. Eens zelf aan creëren toe, stelde hij vast dat de vrij academische opleiding van Mudra hem niet toeliet te dansen zoals hij dans zag. Pas na zijn eerste contacten met 'loft-art-experimenten' (performances in oude pakhuizen) in New York, zag hij een weg om aan die academische back-ground te ontsnappen. Hij werkte samen met Andy de Groat en de groep van Robert Wilson, prominente choreografen in de 'Post-Modern'-stijl. Het resultaat was een haast minimalis-

Fase (Anne Teresa De Keersmaecker)
Foto Cor Hageman

